

соціальної сфері. Ратифікація цих стандартів повинна стимулювати законодавця негайно переглянути мінімальні норми соціального забезпечення та гарантувати право кожному на гідний життєвий рівень.

Список використаних джерел

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 // Офіційний вісник України. – 2008. – № 93. – Ст. 3103.
3. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права: Резолюція 2200 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 16 грудня 1966 р.: ратифікований Українською РСР згідно Указом Президії Верховної Ради УРСР від 19.10.1973 року № 2148 // Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи / [упоряд. Ю. К. Качуренко]. – 2-ге вид. – К. : Юрінформ, 1992. – 85 с.
4. Конвенція МОП № 117 про основні цілі та норми соціальної політики від 22 червня 1962 року // Офіційний вісник України. – 2015. – № 80. – Ст. 2660.
5. Конвенція МОП № 102 про мінімальні норми соціального забезпечення від 28 червня 1952 року // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
6. Європейська соціальна хартія (переглянута) від 03.05.1996 № ETS № 163 // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 51. – Ст. 2096.
7. Європейський кодекс соціального забезпечення від 06.11.1990 ETS № 139 // [Електронний ресурс] – http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_651

КРАСНОВ Є. В.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри трудового права та права соціального забезпечення,
кандидат юридичних наук, доцент

ВПРОВАДЖЕННЯ НОРМ КОНВЕНЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ № 117 У ВІТЧИЗНЯНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ЯК КРОК НА ШЛЯХУ РОЗБУДОВИ СОЦІАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ

16 вересня 2015 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про ратифікацію конвенції Міжнародної організації праці про основні цілі та норми соціальної політики № 117» [1].

Конвенція МОП № 117 про основні цілі та норми соціальної політики (далі — Конвенція № 117) ухвалена на 46-й сесії Генеральної конференції Міжнародної організації праці 22 червня 1962 року [2], містить сім розділів, які, зокрема, присвячені підвищенню життєвого рівня,

винагороді працівників, заборони дискримінації, освіти та професійному навчанню.

Конвенція № 117 проголосила, що повинні бути застосовані усі заходи на міжнародному, регіональному і національному рівнях для сприяння прогресу в таких галузях, як охорона здоров'я, житлове будівництво, забезпечення продовольством, освітою, турботою про добробут дітей, становище жінок, соціальне забезпечення тощо.

Для України Конвенція № 117 набирає чинності через дванадцять місяців після дати реєстрації документа про її ратифікацію у Генерального директора Міжнародного бюро праці.

Зазначена Конвенція також визначила певний соціальний стандарт поняття «соціальна політика» та його змісту. Слід зазначити, що на сьогоднішній день, соціальна політика визнана всіма державами як пріоритетний напрям у розвитку країни.

Саме тому на шляху побудови Україною соціальної держави одним із чинників соціальної реформи стало впровадження норм Конвенції МОП № 117 «Про основні цілі та норми соціальної політики».

Варто зазначити, що переважна більшість норм у сфері праці та соціального захисту, які закріплюються МОП у конвенціях, за своєю суттю не носять прогресивного та інноваційного характеру, але, разом з тим, вони пропонують такі методи вирішення проблемних питань у соціальній сфері, які позитивно зарекомендували себе та були вдало реалізовані в багатьох країнах. Вони також підґрунтя для розробки державами власної політики у сфері соціально-трудових відносин та вирішення національних проблем з одночасним сприянням розвитку міжнародної співпраці.

Аналізуючи положення Конвенції № 117, слід звернути увагу, що, вона передбачає вжиття заходів на міжнародному, регіональному або національному рівні для сприяння прогресу у таких сферах, як: охорона здоров'я, житлове будівництво, забезпечення продовольства, освіта, піклування про добробут дітей, становище жінок, умови праці, поліпшення умов життя в сільських районах, захист прав трудових мігрантів і соціальне забезпечення.

Конвенція № 117 визначає та встановлює основні вектори реалізації соціальної політики, зокрема що:

- будь-яка політика повинна, перш за все, спрямовуватися на досягнення добробуту й розвитку населення, а також на заохочення його прагнення до соціального прогресу;
- підвищення життєвого рівня розглядається як основна мета планування економічного розвитку.

Крім того, Конвенція передбачає скасування дискримінації за ознаками раси, кольору шкіри, статі, віросповідання, національності або профспілкового членства.

Підвищення рівня життя, згідно з нормами Конвенції № 117, розглядається як основна мета економічного розвитку.

Будь-яка політика повинна, насамперед, спрямовуватися на досягнення добробуту й розвитку населення, а гідна та справедлива винагорода за працю є основною складовою доходу більшої частини населення України.

Конвенцією № 117 заохочується встановлення мінімальної заробітної плати в колективних договорах. Передбачається, що у разі відсутності відповідних домовленостей про встановлення мінімальної зарплати в колективних договорах, необхідно вжити відповідних заходів з метою забезпечення встановлення мінімальних ставок заробітної плати шляхом проведення консультацій з представниками роботодавців і працівників, включаючи представників їхніх відповідних організацій, де такі є.

Розділ IV Конвенції № 117 визначає право кожного працівника в судовому порядку або іншому встановленому законом порядку отримати недоплачену йому суму, якщо заробітна плата виплачувалася за нижчими ставками, ніж встановлена мінімальна заробітна плата, право працівника отримувати заробітну плату безпосередньо та регулярно без заборонених відрахувань.

У документі передбачено, що заробітна плата зазвичай виплачується тільки законними засобами платежу.

Конвенцією № 117 також передбачається, що при встановленні прожиткового мінімуму беруться до уваги такі основні сімейні потреби трудящих, як продукти харчування та їх калорійність, забезпечення житлом, одяг, медичне обслуговування та освіта.

Вважаємо, що ратифікація Україною Конвенції № 117 створить умови для подальшого розвитку таких сфер суспільного життя як: охорона здоров'я, житлове будівництво, освіта, становище жінок, умови праці, винагорода найманих працівників і незалежних виробників, захист прав трудових мігрантів, соціальне забезпечення, усунення проявів дискримінації тощо.

Конвенція № 117 сприятиме підвищенню міжнародного авторитету України, залученню України до імплементації міжнародних стандартів у сфері соціального захисту до вітчизняного законодавства і подальшому розвитку взаємовідносин в рамках Міжнародної організації праці.

Список використаних джерел

1. Про ратифікацію Конвенції Міжнародної організації праці про основні цілі та норми соціальної політики № 117 : Закон України від 16.09.2015 р. № 692-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 46. – Ст. 419.
2. Про основні цілі та норми соціальної політики : Конвенція МОП від 22.06.1962 р. № 117 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 80. – Ст. 15.